

รายงานการตรวจสอบการดำเนินงาน
การบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐที่ดำเนินการโดย
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา อุตรดิตถ์
สำนักงานจังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา อุตรดิตถ์
กระทรวงมหาดไทย

ความเป็นมาในการตรวจสอบ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุตรดิตถ์ ได้รับงบประมาณตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และงบประมาณอื่นๆ ต่อเนื่องทุกปี เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด โครงการที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัด จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาระบบธุรกิจสหกรณ์และการตลาด กิจกรรมที่ดำเนินการตามโครงการส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง เช่น ลานตากผลผลิตทางการเกษตร โรงงานแปรรูปยางพารา โรงสีข้าว เครื่องอบลดความชื้น และเครื่องซังพร้อมโรงคลุม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมของโครงการเป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อสนับสนุนแก่สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร เช่น จัดซื้อรถเก็บเกี่ยวผลผลิต เครื่องสีสับสุญญากาศ เครื่องคัดเกรดผลผลิตทางการเกษตร เครื่องดำนแบบเดินตามและแบบนั่งขับ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้การดำเนินการของสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับกระบวนการในการบริหารจัดการทรัพย์สินให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องนั้นมีหลายด้าน ประกอบกับเป็นการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการให้สหกรณ์หลายแห่ง ซึ่งมีผลประโยชน์หรือผลกระทบจากโครงการเกิดขึ้นกับประชาชนจำนวนมากครอบคลุมหลายพื้นที่ ดังนั้นจึงมีความเสี่ยงที่ผลการดำเนินการจะไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานการทำข้อตกลงกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน การแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่แต่ละจังหวัดทราบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ การควบคุมกำกับดูแลให้สหกรณ์ผู้ใช้ประโยชน์

ดำเนินการขอเช่าที่ราชพัสดุ การควบคุมครุภัณฑ์ รวมทั้งการส่งเสริม ให้คำปรึกษาแก่สหกรณ์ ในการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของรัฐ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 จึงเห็นความสำคัญในการ ตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ เพื่อผลการตรวจสอบจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการของ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัดและส่วนราชการอื่นในจังหวัด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัดและคุ้มค่าต้องประมาณแผ่นดินต่อไป

การตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 – 2559 พบว่าสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการก่อสร้างอาคารหรือ สิ่งปลูกสร้าง และจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อสนับสนุนให้สหกรณ์ต่างๆ ในจังหวัดลำปาง จำนวน 68 โครงการ จำนวนทรัพย์สิน 164 รายการ เพื่อสนับสนุนให้สหกรณ์ 58 แห่ง งบประมาณรวม 373,256,454.00 บาท

คณะผู้ตรวจสอบ ได้สุ่มตรวจสอบสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ จำนวน 47 แห่ง โดยตรวจสอบการบริหารจัดการ ทรัพย์สินของรัฐ จำนวน 141 รายการ ซึ่งเป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจำนวน 69 รายการ และเป็น ครุภัณฑ์จำนวน 72 รายการ พบว่าทรัพย์สินบางรายการไม่ได้ใช้ประโยชน์ รวมทั้งการบริหารจัดการ ทรัพย์สินไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 ทรัพย์สินไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ ดำเนินโครงการ/ งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด) และงบประมาณอื่นๆ เพื่อ สนับสนุนครุภัณฑ์และที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้แก่สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรได้ใช้ประโยชน์ในการ เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและส่งเสริมอาชีพในวิสาหกิจชุมชนต่างๆ

จากการสุ่มตรวจสอบสหกรณ์ในจังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ จำนวน 47 แห่ง ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินจำนวน 141 รายการ ภายใต้โครงการ/งบประมาณตาม พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่ม

จังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด) จำนวน 68 โครงการ พบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทั้งสิ้น 81 รายการ คิดเป็นร้อยละ 57.44 ของจำนวนรายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบเป็นจำนวนงบประมาณ 153,700,000.00 บาท

ผลการตรวจสอบสังเกตการณ์ทรัพย์สินที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง เช่น โรงงานแปรรูปยางพารา เครื่องอบลดความชื้น โรงสีข้าว และห้องอบลำไยและผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น สำหรับครุภัณฑ์ที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ เช่น เครื่องคัดคุณภาพถั่วเหลือง เครื่องคัดเกรดลำไย เครื่องสีข้าว เครื่องแพคสูญญากาศ และครุภัณฑ์สำหรับแปรรูปยางพารา เป็นต้น โดยผลการตรวจสอบแยกรายจังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดลำปาง

จากการสุ่มตรวจสอบ สหกรณ์จำนวน 9 แห่ง ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินจำนวน 28 รายการ ภายใต้โครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) จำนวน 11 โครงการ พบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทั้งสิ้น 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของจำนวนรายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบ เป็นจำนวนงบประมาณ 2,702,000.00 บาท และในจำนวนนี้ สหกรณ์การเกษตรเสริมงาม จำกัด ยังนำเครื่องคัดเกรดลำไยที่ได้รับสนับสนุนไปให้ผู้อื่นเช่า จากการตรวจสอบเอกสารพบว่ามีการเช่าได้จากรายได้จากค่าเช่าทั้งสิ้น 33,620.00 บาท ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มีดังนี้

1. เครื่องคัดคุณภาพถั่วเหลือง งบประมาณ 1,500,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์เพื่อการเกษตรและการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด
2. เครื่องคัดเกรดลำไย จำนวน 2 เครื่อง งบประมาณ 120,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรแม่พริก จำกัด
3. เครื่องคัดเกรดลำไย จำนวน 2 เครื่อง งบประมาณ 120,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรเสริมงาม จำกัด
4. เครื่องสายพานลำเลียง งบประมาณ 357,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ผู้ปลูกสับปะรดลำปาง จำกัด
5. ชุดตู้อบวัตถุดิบและตะแกรงร่อน งบประมาณ 200,000.00 บาท สนับสนุน ให้สหกรณ์การเกษตรสมุนไพรตำบลแม่มอก จำกัด
6. เครื่องบันทึกเงินสดพร้อมอุปกรณ์ จำนวน 2 เครื่อง งบประมาณ 60,000.00 บาท สนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรสมุนไพรตำบลแม่มอก จำกัด
7. เครื่องสีข้าว งบประมาณ 200,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวกลุ่มน้ำจาง

8. เครื่องวัดความชื้น งบประมาณ 15,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
ลุ่มน้ำจาง
9. เครื่องซังดิจิตอล งบประมาณ 10,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
ลุ่มน้ำจาง
10. เครื่องแพคสุญญากาศ งบประมาณ 50,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก
ข้าวลุ่มน้ำจาง
11. เครื่องตูบแห้งมีพัดลม งบประมาณ 70,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก
ข้าวลุ่มน้ำจาง

ผลกระทบ

1. ทรัพย์สินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน เกิดการสูญเปล่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการ
กระตุ้นเศรษฐกิจระดับจังหวัดจากโครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนา
จังหวัด) คิดเป็นจำนวนเงินที่เกิดการสูญเปล่าจำนวน 2,702,000.00 บาท
2. สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากภาครัฐ ไม่สามารถเสริมสร้าง
ความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาธุรกิจของกลุ่มได้ เป็นผลให้ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิต
ทางการเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. เกิดการเสียโอกาสที่จะนำงบประมาณ หรือทรัพย์สินจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ใน
การพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพให้กับสหกรณ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการ
ทรัพย์สินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน
4. กรณีสหกรณ์การเกษตรเสริมงาม จำกัด นำเครื่องคัดเกรดลำไยให้ผู้อื่นเช่าโดยไม่นำเงิน
ค่าเช่าส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จำนวน 33,620.00 บาท และอาจ
ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ ทั้งยังเป็นผลให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินไม่เกิด
ความคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ในโอกาสต่อไปให้สหกรณ์จังหวัดลำปางพิจารณาถึงความเหมาะสมของโครงการและ
ศักยภาพของสหกรณ์ที่ขอรับการสนับสนุนในทุกด้าน รวมทั้งตรวจสอบความพร้อมของการดำเนินการ
ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งการให้สหกรณ์จังหวัดลำปางวางแผนการบริหารจัดการทั้งด้านการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินของรัฐ ให้สามารถใช้ทรัพย์สินของรัฐเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์ รวมทั้งสภาพการใช้งานในทรัพย์สินของรัฐ และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ วางแผนการบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต้องงบประมาณแผ่นดิน

4. กรณีสหกรณ์การเกษตรเสริมงาม จำกัด นำเครื่อง คัดเกรดลำไยไปให้ผู้อื่นเช่าโดยไม่นำเงินค่าเช่าส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จำนวน 33,620.00 บาท ให้ดำเนินการเรียกเงินจำนวนดังกล่าวจากสหกรณ์การเกษตรเสริมงาม จำกัด ส่งเป็นรายได้แผ่นดินโดยเร็ว

5. แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนที่ติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน หากพบว่าปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบและพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี

2. จังหวัดน่าน

จากการตรวจสอบ สหกรณ์จำนวน 4 แห่ง ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินจำนวน 12 รายการ ภายใต้โครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) จำนวน 4 โครงการ พบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทั้งสิ้น 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนรายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบ เป็นจำนวนงบประมาณ 13,531,500.00 บาท ได้แก่

1. โรงงานแปรรูปยางแผ่นดิบขนาดเล็กพร้อมวัสดุ งบประมาณ 1,166,100.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย.พงษ์

2. ตะกงปูน 12 อัน งบประมาณ 151,200.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย.พงษ์

3. เกษตากยางแผ่น 17 อัน งบประมาณ 142,800.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย.พงษ์

4. โต๊ะอเนกประสงค์ 5 ตัว งบประมาณ 21,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย.พงษ์

5. จักรรีดยาง 5 ขอน 1 ชุด งบประมาณ 176,400.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย.พงษ์

6. โรงอบลำไยด้วยระบบไอน้ำขนาด 4 ห้องพร้อมอาคารคลุมห้องอบ งบประมาณ 6,890,000.00 บาท สนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรเชียงกลาง จำกัด

7. โรงงานแปรรูปยางแผ่นดิบ งบประมาณ 3,114,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ศุภนิมิตท่าวังผา จำกัด
8. ตะกยายขนาด 50 แผ่น งบประมาณ 1,370,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ศุภนิมิตท่าวังผา จำกัด
9. จักรรีดยาง 5 ขอน 1 ชุด 325,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ศุภนิมิตท่าวังผา จำกัด
10. เครื่องล้างยางแผ่นดิบ งบประมาณ 175,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ศุภนิมิตท่าวังผา จำกัด

ผลกระทบ

1. ทรัพย์สินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน เกิดการสูญเปล่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับจังหวัดจากโครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) คิดเป็นจำนวนเงินที่เกิดการสูญเปล่าจำนวน 13,531,500.00 บาท
2. สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากภาครัฐ ไม่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาธุรกิจของกลุ่มได้ เป็นผลให้ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. เกิดการเสียโอกาสที่จะนำงบประมาณ หรือทรัพย์สินจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพให้กับสหกรณ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดน่านพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ในโอกาสต่อไปให้สหกรณ์จังหวัดน่านพิจารณาถึงความพร้อมด้านสถานที่ดำเนินการก่อสร้างก่อนเสนอโครงการ รวมทั้งวางแผนการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และคุ้มค่าต่อการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน
2. สั่งการให้สหกรณ์จังหวัดน่านวางแผนการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหา กรณีไม่มีการใช้ประโยชน์โรงงานแปรรูปยางแผ่นดิบขนาดเล็ก ของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย.พงษ์ และโรงงานแปรรูปยางแผ่นดิบ ของสหกรณ์ศุภนิมิตท่าวังผา จำกัด ให้มีการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของรัฐอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณแผ่นดิน

3. แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน หากพบว่าปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ทำให้งบประมาณแผ่นดินเกิดการสูญเปล่าจำนวน 13,531,500.00 บาท ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบและพิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี

3. จังหวัดแพร่

จากการสุ่มตรวจสอบ สหกรณ์จำนวน 5 แห่ง ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินจำนวน 18 รายการ ภายใต้โครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน บูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) จำนวน 10 โครงการ พบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทั้งสิ้น 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของจำนวน รายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบเป็นจำนวนงบประมาณ 46,740,000.00 บาท ได้แก่

1. ตลาดกลาง สินค้าเกษตรจังหวัดแพร่ งบประมาณ 16,100,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรร้องกวาง จำกัด
2. โรงสีข้าว จำนวน 3 แห่ง งบประมาณ 9,900,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ 3 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรร้องกวาง จำกัด สหกรณ์การเกษตรสูงเม่น จำกัด และ สหกรณ์การเกษตร วังชิ้น จำกัด
3. ถังเก็บข้าวโพดขนาด 1,000 ตัน งบประมาณ 9,500,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ การเกษตรวังชิ้น จำกัด
4. โรงงานปรับปรุงคุณภาพข้าวสาร งบประมาณ 8,190,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ การเกษตรวังชิ้น จำกัด
5. ชุดโรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร งบประมาณ 2,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรวังชิ้น จำกัด
6. เครื่องดำนแบบเดินตามแบบ 6 แถว งบประมาณ 250,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรเมืองแพร่ จำกัด
7. ศูนย์แสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแพร่ งบประมาณ 800,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรเมืองแพร่ จำกัด

ผลกระทบ

1. ทรัพยากรที่ดินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน เกิดการสูญเสียไปก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับจังหวัดจากโครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) คิดเป็นจำนวนเงินที่เกิดการสูญเสียไปจำนวน 46,740,000.00 บาท

2. สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนทรัพยากรที่ดินจากภาครัฐ ไม่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาธุรกิจของกลุ่มได้ เป็นผลให้ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เกิดการเสียโอกาสที่จะนำงบประมาณ หรือทรัพยากรที่ดินจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพให้กับสหกรณ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ในโอกาสต่อไปให้พิจารณาถึงความเหมาะสมของโครงการกับศักยภาพของสหกรณ์ที่ขอรับการสนับสนุนในทุกด้าน รวมทั้งตรวจสอบความพร้อมของการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

2. วางแผนการบริหารจัดการทั้งด้านการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่ดินของรัฐ ให้สามารถใช้ทรัพยากรของรัฐเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์ รวมทั้งสภาพการใช้งานทรัพยากรที่ดินของรัฐ และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ วางแผนการบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่องบประมาณแผ่นดิน

4. แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนที่ติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดิน หากพบว่าปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบทางละเมิดและพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี

4. จังหวัดพะเยา

จากการสุ่มตรวจสอบ สหกรณ์จำนวน 13 แห่ง ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่ดินจำนวน 54 รายการ ภายใต้โครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) จำนวน 13 โครงการ พบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินจำนวน 40 รายการ คิดเป็นร้อยละ 74.07 ของจำนวน

รายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบ งบประมาณ 77,144,000.00 บาท และใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เป็นจำนวน 3 รายการคิดเป็นร้อยละ 5.56 ของจำนวนรายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบ งบประมาณ 8,897,000.00 บาท ได้แก่

1. ทรัพย์สินไม่มีการใช้ประโยชน์

1.1 โรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 2,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ มหาวิทยาลัยพะเยา

1.2 เครื่องอบลดความชื้นข้าว ขนาด 120 ตัน/วัน งบประมาณ 13,997,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรแม่ใจ จำกัด

1.3 โรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 1,938,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรแม่ใจ จำกัด

1.4 โรงอบลดความชื้นข้าว/ข้าวโพด พร้อมอุปกรณ์ งบประมาณ 10,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรเมืองพะเยา จำกัด

1.5 โรงอบลดความชื้นข้าว/ข้าวโพด พร้อมอุปกรณ์ งบประมาณ 10,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรทฤษฎีใหม่บ้านถ้ำ จำกัด

1.6 โรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 2,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรกรทำสวนยางพาราจิม

1.7 โรงงานแปรรูปยางพาราเพื่อการส่งออก พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 2,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกรกรทำสวนยางพาราจิม

1.8 ตลาดกลางของสหกรณ์ งบประมาณ 20,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรจุน จำกัด

1.9 โรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 1,938,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรบ้านร่องสำน จำกัด

1.10 ถังเก็บผลผลิตข้าวโพด ขนาด 1,000 ตัน งบประมาณ 9,457,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ลำไยเชียงใหม่ จำกัด

1.11 โรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 1,938,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ลำไยเชียงใหม่ จำกัด

1.12 โรงงานเพื่อการผลิตยางแผ่นดิบในสถาบันเกษตรกร พร้อมครุภัณฑ์สำหรับผลิตยางแผ่นดิบ ได้แก่ ตะกงปูน เกะตากยาง จักรรีดยาง และโต๊ะอเนกประสงค์ งบประมาณ 1,938,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรเชียงใหม่ จำกัด

2. ทรัพย์สินมีการใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

2.1 เครื่องจักรมาตรฐานขนาด 40 ตัน แบบแท่นลอยและฐานราก งบประมาณ 397,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรทฤษฎีใหม่บ้านถ้ำ จำกัด

2.2 ห้องอบลำไยและผลผลิตการเกษตรขนาด 10 ตัน/รอบ (ห้องอบ 2 ห้อง) งบประมาณ 7,000,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรน้ำแวน จำกัด

2.3 ห้องอบซัลเฟอร์ ขนาดกำลังการผลิต 5 ตัน/รอบ (ห้องอบ 2 ห้อง) งบประมาณ 1,500,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรน้ำแวน จำกัด

ผลกระทบ

1. ทรัพย์สินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน เกิดการสูญเปล่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับจังหวัดจากโครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) คิดเป็นจำนวนเงินที่เกิดการสูญเปล่าจำนวน 77,144,000.00 บาท

2. สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากภาครัฐ ไม่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาธุรกิจของกลุ่มได้ เป็นผลให้ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เกิดการเสียโอกาสที่จะนำงบประมาณ หรือทรัพย์สินจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพให้กับสหกรณ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน

4. กรณีสหกรณ์การเกษตรทฤษฎีใหม่บ้านถ้ำ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรน้ำแวน จำกัด ให้ผู้อื่นเข้ามาใช้บริการเครื่องจักร ห้องอบลำไยและผลผลิตการเกษตร และห้องอบซัลเฟอร์ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ ทั้งยังเป็นผลให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินไม่เกิดความคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ในโอกาสต่อไปให้พิจารณาถึงความเหมาะสมของโครงการกับศักยภาพของสหกรณ์ที่ขอรับการสนับสนุนในทุกด้าน รวมทั้งตรวจสอบความพร้อมของการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง
2. วางแผนการบริหารจัดการทั้งด้านการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินของรัฐ ให้สามารถใช้ทรัพย์สินของรัฐเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์ รวมทั้งสภาพการใช้งานทรัพย์สินของรัฐ และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ วางแผนการบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต้องงบประมาณแผ่นดิน
4. แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน หากพบว่าปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบและพิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี

5. จังหวัดอุดรธานี

จากการสุ่มตรวจสอบ สหกรณ์จำนวน 16 แห่ง ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพย์สินจำนวน 29 รายการ ภายใต้โครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) จำนวน 23 โครงการ พบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของรัฐไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ทั้งสิ้น 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 17.24 ของจำนวนรายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบ เป็นจำนวนงบประมาณ 4,685,500.00 บาท ได้แก่

1. ลานตากผลิตผลการเกษตร งบประมาณ 3,170,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์นิคมปากท่า จำกัด
2. เครื่องดำนาแบบนั่งขับ 1 เครื่อง งบประมาณ 759,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด
3. อาคารโรงงานโรงเก็บปุ๋ย งบประมาณ 599,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโคกหม้อ จำกัด
4. เครื่องสีข้าวกล้อง งบประมาณ 69,500.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตทองแสนขัน จำกัด
5. เครื่องสีลู่สุญญากาศ งบประมาณ 88,000.00 บาท สนับสนุนให้ สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตทองแสนขัน จำกัด

ผลกระทบ

1. ทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากงบประมาณแผ่นดิน เกิดการสูญเปล่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับจังหวัดจากโครงการ/งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานบูรณาการ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (งบพัฒนาจังหวัด) คิดเป็นจำนวนเงินที่เกิดการสูญเปล่าจำนวน 4,685,500.00 บาท
2. สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนทรัพยากรจากภาครัฐ ไม่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาธุรกิจของกลุ่มได้ เป็นผลให้ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. เกิดการเสียโอกาสที่จะนำงบประมาณ หรือทรัพยากรจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพให้กับสหกรณ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากงบประมาณแผ่นดิน
4. เกิดความเสียหายต่อทางราชการ กรณีนางศรีนวล คนโทเงิน ประธานกรรมการสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตทองแสนขัน จำกัด นำทรัพยากรของรัฐไปใช้ส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ในโอกาสต่อไปให้พิจารณาถึงความเหมาะสมของโครงการกับศักยภาพของสหกรณ์ ที่ขอรับการสนับสนุนในทุกด้าน รวมทั้งตรวจสอบความพร้อมของการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง
2. วางแผนการบริหารจัดการทั้งด้านการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรของรัฐ ให้สามารถใช้ทรัพยากรของรัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์ รวมทั้งสภาพการใช้งานทรัพยากรของรัฐ และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ วางแผนการบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่องบประมาณแผ่นดิน
4. กรณีนางศรีนวล คนโทเงิน ประธานกรรมการสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตทองแสนขัน จำกัด นำทรัพยากรของรัฐไปใช้ส่วนตัว ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบทางละเมิดชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินโดยเร็ว
5. แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากร หากพบว่าปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบทางละเมิดและพิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี

ข้อตรวจพบที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด

ขั้นตอนในการบริหารจัดการทรัพยากรตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
กำหนดให้ลักษณะโครงการ ไม่ควรมีพื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับอนุญาตหรือเห็นชอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ และโครงการต้องระบุมความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงานรวมทั้งแบบรูปรายการโดยสังเขป พร้อมด้วยเอกสารยืนยันว่าสามารถดำเนินการได้ทันทีหลังจากได้รับการจัดสรรงบประมาณ

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550
เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติการทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2550 ได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติการที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ดังนี้

หลักการในการรับบริจาคที่ดิน

ให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติว่า ในการรับบริจาคที่ดินเอกชนเพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการ นั้น หากส่วนราชการใดไม่มีแผนงานหรือโครงการที่ชัดเจนรองรับการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่แสดงความประสงค์จะยกที่ดินให้แก่ทางราชการ ส่วนราชการนั้นๆ ไม่ควรรับบริจาคที่ดินดังกล่าวไว้ตั้งแต่ต้น เนื่องจากจะเป็นปัญหาในภายหลัง หากทางราชการมิได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นจริง และผู้ยกให้หรือทายาทได้แจ้งความประสงค์ขอที่ดินคืน

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน

1. กรณีที่มีผู้อุทิศที่ดินให้กับทางราชการหรือจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ซึ่งได้รับอุทิศที่ดินจากราษฎรหรือเข้าไปดำเนินการในที่ดินเอกชน จัดทำหนังสือแสดงความประสงค์เกี่ยวกับการอุทิศที่ดินให้กับทางราชการ หรือยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ โดยให้มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ที่ดินที่จะอุทิศให้กับทางราชการหรือจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ ต้องเป็นที่ดินที่เจ้าของที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย หากที่ดินนั้นมีภาระผูกพัน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อน

1.1.1 หากที่ดินแปลงที่อุทิศหรือให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ ตั้งอยู่ในเขตที่ดินของรัฐ ให้ส่วนราชการที่จะรับการอุทิศหรือเข้าไปดำเนินการในที่ดิน ประสานกับส่วนราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐตามกฎหมาย เพื่อเสนอเรื่องให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดตรวจสอบว่า ผู้ที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้นได้ที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

1.1.2 หากที่ดินแปลงที่อุทิศหรือให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการมีข้างเคียงติดกับที่ดินของรัฐ ให้ส่วนราชการที่จะรับการอุทิศหรือเข้าไปดำเนินการในที่ดิน ประสานกับส่วนราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐตามกฎหมาย เพื่อตรวจสอบแนวเขตที่ดินของรัฐด้านที่มีข้างเคียงติดกับที่ดินของเอกชนดังกล่าวให้มีความชัดเจนก่อน หากเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตที่ดินของรัฐทั้งแปลงหรือบางส่วน ให้ดำเนินการตามนัยข้อ 1.1.1

1.2 ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการอุทิศที่ดินหรือยินยอมจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และพืชผลต่างๆ ที่อยู่บนที่ดิน พร้อมแผนที่แสดงขอบเขตและเนื้อที่ของที่ดินที่จะอุทิศหรือยินยอมจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ แล้วให้เจ้าของที่ดินและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ ลงชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน ในกรณีมีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินให้สำเนาประกอบเรื่องไว้ด้วย

2. หากหน่วยงานของรัฐและเจ้าของที่ดินสามารถทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมรับโอนที่ดินหรือการใช้ประโยชน์ร่วมกันกับสำนักงานที่ดินให้ถูกต้องครบถ้วนได้ ก็ให้ดำเนินการด้วย

3. สำหรับกรณีที่ราษฎรอุทิศที่ดินให้รัฐหรือรัฐเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนซึ่งได้ดำเนินการมาแล้ว หากหน่วยงานของรัฐและเจ้าของที่ดินสามารถดำเนินการตามข้อ 1 และข้อ 2 ได้เพียงใดก็ให้ดำเนินการต่อไปด้วย

4. ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อุทิศที่ดินให้กับทางราชการหรือยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ เท่าที่พอจะดำเนินการให้ได้ เช่น อาจกำหนดให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการ ณ ภูมิลำเนาหรือที่ผู้อุทิศที่ดินให้ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อุทิศที่ดิน เป็นต้น

กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระบุไว้ดังนี้

ข้อ 5 ที่ราชพัสดุใดยังไม่ได้สำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้กรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์จังหวัดเป็นผู้ทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุไม่ว่าจะปลูกสร้างในที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุหรือในที่ดินอื่น ให้แจ้งกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มี

อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนที่ราชพัสดุนั้นตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ข้อ 23 ที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ หรือที่ไม่ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการ จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่า หรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้

การจัดหาประโยชน์ โดยการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นการให้เช่าในลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัย
- (2) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบเกษตรกรรม
- (3) การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคาร โดยยกกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่กระทรวงการคลัง

(4) การให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

(5) การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ

การจัดหาประโยชน์โดยวิธีจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่า กรมธนารักษ์จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การให้เช่าที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมจะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการที่ราชพัสดุโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ระบุไว้ดังนี้

ข้อ 9 การจัดให้เช่าโดยวิธีประมูล ให้กำหนดเงื่อนไข ดังนี้

(1) อัตราค่าเช่า ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าหรือค่าธรรมเนียมการจัดหาประโยชน์ต้องไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาที่กำหนดไว้ในข้อ 4 วรรคสอง

(2) กำหนดระยะเวลาให้ผู้ประมูลได้ชำระเงินผลประโยชน์ที่เสนอให้ทางราชการให้เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ทางราชการได้แจ้งให้ทราบว่าเป็นผู้ประมูลได้ หากไม่ชำระภายในกำหนดให้รับหลักประกันของ

การประกาศกำหนดระยะเวลา 45 วันตามวรรคแรก หากอธิบดีเห็นสมควรอาจกำหนดระยะเวลามากกว่า 45 วันก็ได้

(3) ค่าชดเชยในกรณีที่จำเป็นต้องจ่ายค่าชดเชย

(4) เงื่อนไขอื่นๆ ตามที่อธิบดีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในทางราชการ

ส่วนวิธีการประมูลให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4

ข้อ 11 การประมูลเพื่อจัดให้เช่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ....(4) การนำสิทธิการเช่าที่ประมูลได้ไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินเกินบัญชีหรือค้ำประกันเงินกู้ จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมธนารักษ์ โดยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้เป็นไปตามคำสั่งกรมธนารักษ์

ข้อ 12 การจัดให้เช่าโดยไม่ต้องประมูลให้กำหนดเงื่อนไขแต่เฉพาะตามข้อ 9(1) และ 9(4) แต่ถ้าเป็นการจัดให้เช่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามข้อ 14 ให้กำหนดเงื่อนไขตามข้อ 11 เพิ่มเติม

การนำสิทธิการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินเกินบัญชี หรือค้ำประกันเงินกู้ จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมธนารักษ์ โดยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้เป็นไปตามคำสั่งกรมธนารักษ์

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่สามารถปลูกสร้างอาคารยกกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลังด้วยทุนทรัพย์ตนเอง หากประสงค์จะให้ผู้อื่นเป็นผู้ลงทุนปลูกสร้าง ต้องดำเนินการหาผู้ลงทุนปลูกสร้าง โดยวิธีประมูลตามเงื่อนไขที่อธิบดีเห็นสมควร

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระบุไว้ดังนี้

ข้อ 147 การยืมพัสดุประเภทใช้ครั้งรูปไปใช้ราชการ ให้ส่วนราชการผู้ยืมทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืน โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) การยืมระหว่างส่วนราชการ จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการผู้ให้ยืม

(2) การให้บุคคลยืมใช้ภายในสถานที่ราชการเดียวกัน จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบพัสดุนั้น แต่ถ้ายืมไปใช้นอกสถานที่ราชการ จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ

ข้อ 151 พักของส่วนราชการไม่ว่าจะได้มาด้วยประการใด ให้อยู่ในความควบคุมตามระเบียบนี้ เว้นแต่มีระเบียบของทางราชการหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ 152 เมื่อเจ้าหน้าที่พัสดุได้รับมอบแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ แล้วแต่กรณี แยกเป็นชนิด และแสดงรายการตามตัวอย่างที่ กวพ.กำหนด โดยให้มีหลักฐานการรับเข้าบัญชีหรือทะเบียนไว้ประกอบการด้วย

สำหรับพัสดุประเภทอาหารสด จะลงรายการอาหารสดทุกชนิดในบัญชีเดียวกันก็ได้

(2) เก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยและให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

มาตรา 112 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการควบคุมและดูแลพัสดุที่อยู่ในความครอบครองให้มีการใช้และการบริหารพัสดุที่เหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐมากที่สุด

มาตรา 113 การดำเนินการตามมาตรา 112 ซึ่งรวมถึงการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การตรวจสอบ การบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

จากการสุ่มตรวจสอบสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ จำนวน 47 แห่ง จำนวนทรัพย์สินของรัฐที่สนับสนุนให้สหกรณ์ จำนวน 141 รายการ เป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจำนวน 69 รายการ และเป็นครุภัณฑ์จำนวน 72 รายการ เป็นเงินจำนวน 373,256,454.00 บาท พบว่าสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือก่อนดำเนินการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัดไม่มีการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนจำนวน 45 แห่ง นอกจากนี้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง น่าน แพร่ พะเยา และอุดรดิตถ์ ไม่ได้แจ้งให้สำนักงานจังหวัดแต่ละจังหวัดดำเนินการแจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ภายใน 30 วันเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุจำนวน 69 แห่ง เป็นผลให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่แต่ละจังหวัด ไม่ได้นำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมาจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่น เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ผลการตรวจสอบแยกรายจังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดลำปาง

จากการตรวจสอบสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางจำนวน 9 แห่ง จำนวนทรัพย์สินของรัฐที่สนับสนุนให้สหกรณ์ จำนวน 28 รายการ เป็นเงินจำนวน 16,057,540.00 บาท พบว่าสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 7 รายการ งบประมาณ 8,481,540.00 บาท จากการตรวจสอบพบว่า ไม่มีการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 จำนวน 6 รายการ ซึ่งการดำเนินโครงการก่อสร้างก่อนที่จะได้รับการยินยอมจากสหกรณ์ เป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2550

ทั้งนี้ เมื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้ง 7 รายการแล้วเสร็จ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางไม่ได้แจ้งให้สำนักงานจังหวัดลำปางดำเนินการแจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง ภายใน 30 วัน เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 6 และเมื่ออาคารและสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ทางสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง จะนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมาจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่น นอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 23 และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 9 และ 12 แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ยังพบว่า ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐจำนวน 1 แห่ง สหกรณ์เจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้นำเอกสารที่ดินนั้นไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงินหรือเบิกเงินบัญชี หรือค้าประกันเงินกู้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ กรณีสหกรณ์ผิดเงื่อนไขในสัญญากู้เงิน เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2552 ข้อ 11

ครุภัณฑ์จำนวน 21 รายการ งบประมาณ 7,576,000.00 บาท จากการตรวจสอบเอกสารพบว่า สำนักงานจังหวัดลำปางไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 147,151 และ 152 กล่าวคือไม่ได้ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ ทั้ง 21 รายการ และจากการตรวจสอบสังเกตการณ์ พบว่า ไม่มีการพินหรือเขียนหมายเลขครุภัณฑ์บนตัวครุภัณฑ์ ทำให้ไม่สามารถทราบแน่ชัดว่าครุภัณฑ์ที่มีให้ตรวจสอบเป็นรายการเดียวกับที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจัดซื้อหรือไม่

ผลกระทบ

1. กรณีไม่จัดทำหลักฐานการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเช่าดำเนินการในที่ดินของสหกรณ์ เป็นผลให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ หากผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแจ้งความประสงค์ขอที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐคืน อีกทั้งสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินของรัฐ ไม่ทราบถึงภาระผูกพันที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์ และนำที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของทรัพย์สินของรัฐไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินเกินบัญชี หรือค้าประกันเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น สหกรณ์เพื่อการเกษตรและการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด นำที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของเครื่องชั่งน้ำหนัก 80-100 ตัน และลานตากผลผลิต ไปจำนองกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (จำนองครั้งที่ 1) และกรมส่งเสริมสหกรณ์ (จำนองครั้งที่ 2) เป็นต้น

2. กรณีไม่ดำเนินการแจ้งขึ้นทะเบียนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง ทำให้ราชการสูญเสียรายได้จากการไม่จัดเก็บค่าเช่าที่ราชพัสดุ และค่าธรรมเนียมต่างๆ

3. กรณีไม่ควบคุมครุภัณฑ์และไม่จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืน เป็นผลให้ยากต่อการติดตามการใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาครุภัณฑ์ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐหากเกิดการสูญหาย และเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตต้องประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง พิจารณาดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่สนับสนุนให้สหกรณ์ทุกแห่ง และดำเนินการตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 1 สิงหาคม 2550 เรื่องกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติกรณีที่ดินทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน หากไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีเจ้าของที่ดินไม่ยินยอมให้เข้าพื้นที่ทำให้ราชการเสียหายให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว และดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

2. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทุกรายการที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง และหน่วยงานอื่น แล้วแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปางเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6

3. สั่งการให้ผู้รับผิดชอบสำรวจ ตรวจสอบสภาพการใช้งานและจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 112 และ 113 และปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางการยืมใช้พัสดุที่ได้จากงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท 0212.1/ว 4513 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560

เรื่อง การอนุมัติยกเว้นผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147

4. สั่งการให้นารักษ์พื้นที่ลำปางทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุตาม กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ข้อ 5

2. จังหวัดน่าน

จากการตรวจสอบสภรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสภรณ์จังหวัดน่าน จำนวน 4 แห่ง จำนวนทรัพย์สินของรัฐที่สนับสนุนให้สภรณ์ จำนวน 12 รายการ เป็นเงินจำนวน 34,849,959.00 บาท พบว่าสำนักงานสภรณ์จังหวัดน่าน บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 4 รายการ งบประมาณ 29,572,600.00 บาท จากการตรวจสอบพบว่า สำนักงานสภรณ์จังหวัดน่านจัดทำเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎร อุทิศที่ดินให้ หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของ เอกชนหลังจากดำเนินการก่อสร้างหรือระหว่างการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่ กำหนดให้โครงการต้องระบุมความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงานรวมทั้งแบบรูปรายการโดยสังเขป พร้อม ด้วยเอกสารยืนยันว่าสามารถดำเนินโครงการได้ทันทีหลังจากได้รับการจัดสรรงบประมาณ อีกทั้งไม่ เป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2550 ที่ต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ก่อสร้างก่อน ดำเนินการก่อสร้างเพื่อป้องกันปัญหาในภายหลัง หากทางราชการมิได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นจริง และผู้ยกให้หรือทายาทได้แจ้งความประสงค์ขอที่ดินคืน

ทั้งนี้เมื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้ง 4 รายการแล้วเสร็จ สำนักงานสภรณ์จังหวัด น่าน ไม่ได้แจ้งให้สำนักงานจังหวัดน่านดำเนินการแจ้งสำนักงานนารักษ์พื้นที่น่าน ภายใน 30 วัน เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6 และเมื่ออาคารและสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ทางสำนักงานนารักษ์พื้นที่น่าน จะนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมาจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่าง ตอบแทนอื่น นอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 23 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 9,11และ 12

ครุภัณฑ์ จำนวน 8 รายการ งบประมาณ 5,277,359.00 บาท จากการตรวจสอบเอกสารพบว่า สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่านจัดทำบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุและบันทึกการยืมใช้ทรัพย์สิน แต่จากการตรวจสอบสังเกตการณ์พบว่าครุภัณฑ์ทั้ง 8 รายการ ไม่มีการพินหรือเขียนหมายเลขครุภัณฑ์บนตัวครุภัณฑ์ ทำให้ไม่สามารถทราบแน่ชัดว่าครุภัณฑ์ที่มีให้ตรวจสอบเป็นรายการเดียวกับที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจัดซื้อหรือไม่

ผลกระทบ

1. กรณีจัดทำหลักฐานการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเข้าดำเนินการในที่ดินของสหกรณ์ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง หรือภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ เป็นผลให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ หากผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแจ้งความประสงค์ขอที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐคืน รวมทั้งสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินของรัฐไม่ทราบถึงภาระผูกพันที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์ และนำที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของทรัพย์สินของรัฐไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินเกินบัญชี หรือค้ำประกันเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น สหกรณ์คุณนิมิตท้าววังผา จำกัด นำที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานแปรรูปยางพาราแผ่นดิบไปจำนองกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

2. กรณีไม่ดำเนินการแจ้งขึ้นทะเบียนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่น่าน ทำให้ราชการสูญเสยรายได้จากการไม่จัดเก็บค่าเช่าที่ราชพัสดุ และค่าธรรมเนียมต่างๆ

3. กรณีไม่พินหรือเขียนหมายเลขครุภัณฑ์บนครุภัณฑ์ทั้ง 8 รายการ เป็นผลทำให้ยากต่อการติดตามการใช้ประโยชน์ และการเก็บรักษาครุภัณฑ์ อีกทั้งมีความเสี่ยงต่อการสูญหาย หรืออาจมีการสับเปลี่ยนครุภัณฑ์ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ และเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตต้องงบประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสหกรณ์จังหวัดน่าน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทุกรายการที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน และหน่วยงานอื่น แล้วแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่น่านเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6

2. สั่งการให้ผู้รับผิดชอบสำรวจ ตรวจสอบสภาพการใช้งานและจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 112

และ 113 และปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางการยืมใช้พัสดุที่ได้จากงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท 0212.1/ว 4513 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560
เรื่อง การอนุมัติยกเว้นผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147

3. สั่งการให้ธนารักษ์พื้นที่น่านทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้า
หน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุตาม กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5

3. จังหวัดแพร่

จากการตรวจสอบสภครณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสภครณ์จังหวัดแพร่
จำนวน 9 แห่ง จำนวนทรัพย์สินของรัฐที่สนับสนุนให้สภครณ์ จำนวน 28 รายการ เป็นเงินจำนวน
16,057,540.00 บาท พบว่าสำนักงานสภครณ์จังหวัดแพร่ บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐไม่เป็นไป
ตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 13 รายการงบประมาณ 82,990,000.00 บาท จากการ
ตรวจสอบพบว่า มีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจำนวน 1 รายการที่ยังไม่มีการดำเนินการตามแนวทาง
ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณี
ราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน ได้แก่
ศูนย์แสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแพร่ งบประมาณ 800,000.00 บาท ซึ่งขณะเข้า
ตรวจสอบเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560 ผู้จัดการสภครณ์การเกษตรเมืองแพร่ จำกัดยังไม่ได้ลงนามใน
บันทึกความตกลงยินยอมให้ก่อสร้างทรัพย์สินราชการในที่ดินของสภครณ์เพื่อให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน
ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 โดยชี้แจงว่า หากสภครณ์ทราบว่าจะต้องนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทาง
ราชการมาก่อสร้างให้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุก่อนการก่อสร้าง สภครณ์จะไม่ยินยอมให้ดำเนิน
โครงการก่อสร้างดังกล่าว บนพื้นที่ของสภครณ์ฯ ซึ่งการดำเนินโครงการก่อสร้างดังกล่าวยังไม่ได้รับ
การยินยอมจากสภครณ์การเกษตรเมืองแพร่ เป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำ
แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่
นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2550

ทั้งนี้ เมื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้ง 13 รายการแล้วเสร็จ สำนักงานสภครณ์จังหวัด
แพร่ ไม่ได้แจ้งให้สำนักงานจังหวัดแพร่ดำเนินการแจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แพร่ ภายใน 30 วัน
เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ 6 และเมื่ออาคารและสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ทางสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แพร่

จะนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมาจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่น นอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 23 และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 9 และ 12 แล้วแต่กรณี

ครุภัณฑ์จำนวน 5 รายการ งบประมาณ 1,250,000.00 บาท จากการตรวจสอบเอกสารพบว่า สำนักงานจังหวัดแพร่ ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 147,151 และ 152 กล่าวคือไม่ได้ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุทั้ง 5 รายการ และจากการตรวจสอบสังเกตการณ์ พบว่า ไม่มีการพ่นหรือเขียนหมายเลขครุภัณฑ์บนตัวครุภัณฑ์ ทำให้ไม่สามารถทราบแน่ชัดว่าครุภัณฑ์ที่มีให้ตรวจสอบเป็นรายการเดียวกับที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจัดซื้อหรือไม่

ผลกระทบ

1. กรณีไม่จัดทำหลักฐานการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเช่าดำเนินการในที่ดินของสหกรณ์ เป็นผลให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ หากผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแจ้งความประสงค์ขอที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐคืน เช่น การก่อสร้างศูนย์แสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแพร่ ในพื้นที่ของสหกรณ์การเกษตรเมืองแพร่ จำกัด เป็นต้น
2. กรณีไม่ดำเนินการแจ้งขึ้นทะเบียนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แพร่ ทำให้ราชการสูญเสียรายได้จากการไม่จัดเก็บค่าเช่าที่ราชพัสดุ และค่าธรรมเนียมต่างๆ
3. กรณีไม่ควบคุมครุภัณฑ์และไม่จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืน เป็นผลให้ยากต่อการติดตามการใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาครุภัณฑ์ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐหากเกิดการสูญหาย และเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตต้องประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่สนับสนุนให้สหกรณ์ทุกแห่ง และดำเนินการตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 1 สิงหาคม 2550 เรื่องกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติกรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศ

ที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน หากไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีเจ้าของที่ดินไม่ยินยอมให้ใช้พื้นที่ทำให้ราชการเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าวและดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

2. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทุกรายการที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแพร่ และหน่วยงานอื่น แล้วแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่แพร่เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ข้อ 6

3. สั่งการให้ผู้รับผิดชอบสำรวจ ตรวจสอบสภาพการใช้งานและจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 112 และ 113 และปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางการยืมใช้พัสดุที่ได้จากงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท 0212.1/ว 4513 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560 เรื่อง การอนุมัติยกเว้นผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147

4. สั่งการให้ธนารักษ์พื้นที่แพร่ทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุตาม กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5

4. จังหวัดพะเยา

จากการตรวจสอบสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา จำนวน 13 แห่ง จำนวนทรัพย์สินของรัฐที่สนับสนุนให้สหกรณ์ จำนวน 54 รายการ เป็นเงินจำนวน 133,270,160.00 บาท พบว่าสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 21 รายการ งบประมาณอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและครุภัณฑ์จำนวนรวม 133,270,160.00 บาท จากการตรวจสอบพบว่า ไม่มีการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 18 รายการ ซึ่งการดำเนินโครงการก่อสร้างฯ ก่อนที่จะได้รับการยินยอมจากสหกรณ์ เป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2550

ทั้งนี้ เมื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้ง 21 รายการแล้วเสร็จ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาไม่ได้แจ้งให้สำนักงานจังหวัดพะเยาดำเนินการแจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่พะเยา ภายใน 30 วัน เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ และไม่มีการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ ซึ่งไม่เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6 และเมื่ออาคารและสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ทางสำนักงานธนารักษ์พื้นที่พะเยาจะนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมาจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่า หรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่น นอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 23 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 9 และ 12 แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ยังพบว่า ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐจำนวน 6 แห่ง สหกรณ์เจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้นำเอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้นไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินบัญชี หรือค้ำประกันเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 11

ครุภัณฑ์จำนวน 33 รายการ จากการตรวจสอบพบว่า จังหวัดพะเยาไม่ได้ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ ทั้ง 33 รายการ ทั้งนี้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาไม่ได้จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืนต่อสำนักงานจังหวัดพะเยา อีกทั้งเมื่อสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา นำครุภัณฑ์ทั้ง 33 รายการไปให้สหกรณ์ 7 แห่งใช้ประโยชน์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาก็ไม่ได้ควบคุมรายการครุภัณฑ์ดังกล่าว ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147 ข้อ 151 และข้อ 152

ผลกระทบ

1. กรณีไม่จัดทำหลักฐานการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเช่าดำเนินการในที่ดินของสหกรณ์ อาจเกิดปัญหาในภายหลัง หากผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแจ้งความประสงค์ขอที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐคืน รวมทั้งเป็นผลให้สหกรณ์จำนวน 6 แห่ง ได้นำเอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้นไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินบัญชี หรือค้ำประกันเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นผลให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ

2. กรณีไม่ดำเนินการแจ้งขึ้นทะเบียนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่พะเยา ทำให้ราชการสูญเสียรายได้จากการไม่จัดเก็บค่าเช่าที่ราชพัสดุ และค่าธรรมเนียมต่างๆ

3. กรณีไม่ควบคุมครุภัณฑ์และไม่จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผล และกำหนดวันส่งคืน เป็นผลให้ยากต่อการติดตามการใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาครุภัณฑ์ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐหากเกิดการสูญหาย และเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตต้องประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่สนับสนุนให้สหกรณ์ทุกแห่ง และดำเนินการตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติการทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 1 สิงหาคม 2550 เรื่องกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติการทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน หากไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีเจ้าของที่ดินไม่ยินยอมให้เข้าพื้นที่ทำให้ราชการเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว และดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

2. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทุกรายการที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา และหน่วยงานอื่น แล้วแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พะเยาเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6

3. สั่งการให้ผู้รับผิดชอบสำรวจ ตรวจสอบสภาพการใช้งานและจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 112 และ 113 และปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางการยืมใช้พัสดุที่ได้จากงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท 0212.1/ว 4513 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560 เรื่อง การอนุมัติยกเว้นผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147

4. สั่งการให้ธนารักษ์พื้นที่พะเยาทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุตาม กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ข้อ 5

ข้อสังเกตอื่น

จากการตรวจสอบสังเกตการณ์โรงงานแปรรูปยางพาราเพื่อการส่งออก(ยางแผ่นดิบ) พร้อมครุภัณฑ์โรงงาน ตามโครงการก่อสร้างโรงงานแปรรูปยางพาราเพื่อการส่งออก ณ โรงงานแปรรูปยางพาราของกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพาราจิม ในวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 พบว่า มีครุภัณฑ์ให้ตรวจสอบไม่ครบถ้วน กล่าวคือ มีโต๊ะอเนกประสงค์ให้ตรวจสอบเพียง 1 ตัว ขาดไปจำนวน 2 ตัว ไม่มีให้ตรวจสอบทำให้ราชการเสียหาย

ข้อเสนอแนะ

ให้แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีไม่มีครุภัณฑ์ให้ตรวจสอบ เพื่อหาผู้รับผิดชอบและติดตามใช้ค่าเสียหายดังกล่าวต่อไป

5. จังหวัดอุดรธานี

จากการตรวจสอบสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนทรัพย์สินจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จำนวน 16 แห่ง จำนวนทรัพย์สินของรัฐที่สนับสนุนให้สหกรณ์ จำนวน 29 รายการ เป็นเงินจำนวน 39,270,177.00 บาท พบว่าสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 24 รายการ งบประมาณอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและครุภัณฑ์จำนวนรวม 38,199,577.00 บาท จากการตรวจสอบพบว่า ไม่มีการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 รายการ ซึ่งการดำเนินโครงการก่อสร้างฯ ก่อนที่จะได้รับการยินยอมจากสหกรณ์ เป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 111 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2550

ทั้งนี้ เมื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้ง 24 รายการแล้วเสร็จ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีไม่ได้แจ้งสำนักงานจังหวัดอุดรธานี เพื่อแจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรธานี ภายใน 30 วัน เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6 และเมื่ออาคารและสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ทางสำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรธานีจะนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมาจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่น นอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 23 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ พ.ศ.2522 ข้อ 9 และ 12 แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ยังพบว่า ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐจำนวน 4 แห่ง สหกรณ์เจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้นำเอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้นไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินบัญชี หรือค้ำประกันเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ กรณีสหกรณ์ผิดเงื่อนไขในสัญญากู้เงิน เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 12

ครุภัณฑ์จำนวน 5 รายการ จากการตรวจสอบพบว่า จังหวัดอุดรธานีไม่ได้ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ ทั้ง 5 รายการ ทั้งนี้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีไม่ได้จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืนต่อสำนักงานจังหวัดอุดรธานี อีกทั้งเมื่อสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี นำครุภัณฑ์ทั้ง 5 รายการไปให้สหกรณ์ 4 แห่งใช้ประโยชน์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีก็ไม่ได้ควบคุมรายการครุภัณฑ์ดังกล่าว ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147 ข้อ 151 และข้อ 152

ผลกระทบ

1. กรณีไม่จัดทำหลักฐานการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเช่าดำเนินการในที่ดินของสหกรณ์ อาจเกิดปัญหาในภายหลัง หากผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแจ้งความประสงค์ขอที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งทรัพย์สินของรัฐคืน รวมทั้งเป็นผลให้สหกรณ์จำนวน 4 แห่ง ได้นำเอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้นไปทำเงื่อนไขผูกพันในการกู้เงิน หรือเบิกเงินบัญชี หรือค้ำประกันเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นผลให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ

2. กรณีไม่ดำเนินการแจ้งขึ้นทะเบียนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรธานี ทำให้ราชการสูญเสียรายได้จากการไม่จัดเก็บค่าเช่าที่ราชพัสดุ และค่าธรรมเนียมต่างๆ

3. กรณีไม่ควบคุมครุภัณฑ์และไม่จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผล และกำหนดวันส่งคืน เป็นผลให้ยากต่อการติดตามการใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาครุภัณฑ์ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐหากเกิดการสูญหาย และเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตต้องประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่สนับสนุนให้สหกรณ์ทุกแห่ง และดำเนินการตามขั้นตอนการเข้าดำเนินการในที่ดินของเอกชนตามหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง หากไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีเจ้าของที่ดินไม่ยินยอมให้เข้าพื้นที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการ ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบใช้ และดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

2. ติดตาม ตรวจสอบสภาพการใช้งานทรัพย์สินของรัฐ และแจ้งสหกรณ์ที่ได้รับสนับสนุนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นทรัพย์สินของรัฐยื่นขอเช่าที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรดิตถ์ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ.2552 ข้อ 9 หรือข้อ 12 แล้วแต่กรณี

3. ตรวจสอบรายการอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทุกรายการที่ดำเนินการโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์ และหน่วยงานอื่น แล้วแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรดิตถ์เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6

4. สั่งการให้ผู้รับผิดชอบสำรวจ ตรวจสอบสภาพการใช้งานและจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 112 และ 113 และปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางการยืมใช้พัสดุที่ได้จากงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท 0212.1/ว 4513 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560 เรื่อง การอนุมัติยกเว้นผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 147

5. กรณีรายการลานตาก โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตลาด พ.ศ.2554 และรายการโรงเรือนโคขุนพร้อมอุปกรณ์ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนแบบรวมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ด้วยวิธีการสหกรณ์ พ.ศ.2559 ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนให้แก่สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด สั่งการให้สหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6

6. สั่งการให้ธนารักษ์พื้นที่อุดรดิตถ์ทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ข้อ 5